

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

Articul. I. De Unitate & Identitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

DISPUTATIO I.

De Unitate, Identitate, Distinctione, & Præcisione.

ARTICULUS I.

De Unitate & Identitate.

§. I.

Quid sit Unitas?

122. **N**Ota. Unum (sive sit tale *identitate*, sive *compositione*, sive *aggregatione*, vid. n. 93.) est concretum, cujus *subjectum* est res, quæ dicitur una. Communiter definitur sic: *Est indivisum in se, & divisum à quolibet alio.* Forma hujus concreti est unitas, quæ vulgò dicitur *indivisio rei in se, & divisio à quolibet alio.* Hæc vocatur *transcendentalis*; eoquòd omni enti conveniat. Unitas alia est *Prædicamentalis* sive *Respectiva*, quâ ens ita denominatur unum, ut excludat consortium similibium. Sic unus est *Deus*, & quidem essentialiter. Sic quoque unus est *Sol*, sed contingenter. Hæc unitas dicitur potius *unicitas*. Datur prætereà unitas *numerica* seu *individualis*; nec non *formalis* & *universalis*. De his ultimis agetur suo loco. Quæstio præsens est tantùm de unitate transcendentali: utrùm in suo conceptu formali includat tantùm indivisionem rei in se? an verò prætereà formaliter includat divisionem à quolibet alio, vel indivisionem rei à se?

123. *Dico.* Unitas transcendentalis adæquatè definitur: *Indivisio rei in se, h. e. Indivisio rei*
in

in plura talia, qualis est ipsa. *Ratio.* In eo statuendus est conceptus formalis adæquatus unitatis, quo præcisè posito, omnique alio sublato, habetur forma, à qua res formaliter denominatur una; sed positâ præcisè indivisione rei in se, omnique alio sublato, habetur hæc forma; ergo.

Prob. min. Hoc ipso quod *Petrus* v. g. vel *Exercitus* sit indivisus in plures *Petros* vel *exercitus* tales, qualis est ipse, jam formaliter *Petrus* non est *Petrus* & *Petrus*; & *Exercitus* non est *exercitus* & *exercitus*; sed intelligitur formaliter unus, licet *Petrus* dividatur in plures partes, & *Exercitus* in plures milites; ergo. *Confirm. 1.* Unitas est prædicatum absolutum, divisio autem ab alio est prædicatum respectivum; ergo hoc posterius non pertinet ad conceptum formalem unitatis. *Confirm 2.* Deus erat perfectè unus, antequàm ulla creatura extiterat; & si etiam nulla creatura foret possibilis, adhuc esset perfectè unus (idem intellige de quocunque alio ente etiam creato) ergo ad conceptum formalem unitatis non pertinet divisio rei ab alio.

124. *Objic.* Indivisio rei in se est prædicatum negativum; sed hoc nequit constituere prædicatum positivum, quale est unitas; ergo unitas non est indivisio rei in se. *R. D. maj.* Est prædicatum negativum formaliter & quoad rem N. quoad modum explicandi C. Unitas est perfectio entis, nulla autem perfectio est formaliter negatio, sed tantùm quoad modum explicandi. *Nec obstat D. Thomas*, qui hæc habet: *Unde dico: quod negatio ista, in qua perficitur ratio uni-*

tatis, non est nisi negatio rationis tantum. Nam nil aliud vult, quàm unitatem perfici per negationem quoad nos; quia faciliùs intelligimus, quid res non sit, quàm quid sit.

125. *Inst. 1.* Indivisio à se, sive divisio ab alio imbibitur in omni entis differentia; ergo & hæc pertinet ad conceptum formalem unitatis. *R. D. ant.* imbibitur sub conceptu unius formaliter N. sub conceptu distincti C.

Inst. 2. S. Th. in 1. dist. 19. q. 4. a. 1. ad 2. ait: *Ipsa essentia creati, secundum quod est indivisa in se, & distinguens ab aliis, est unitas ejus.* Ergo juxta S. Th. indivisio rei à se pertinet ad rationem unitatis. *R. N. conseq. vel D.* pertinet ad rationem unitatis transcendentis & absolute talis N. respectivè talis C. Nimirum agit S. Doctor loc. cit. de ente, in quantum hoc constituit actu cum alio numerum, & consequenter intelligit ens respectivum. Sic S. Th. in aliis quoque textibus explicandus est, ubi nobis videtur contrarius.

§. II.

Quid sit identitas?

Nota. Sicut unitas pluralitati, ita distinctioni opponitur *Identitas*, quæ est forma denominans prædicatum *Idem.* *Aristoteles 5. Metaph. c. 9.* eam vocat *unitatem quandam essentia.* De hac quæritur; quis sit formalis conceptus ejus definitivus?

126. *Dico.* Identitas est vera affirmabilitas in recto unius de alio. Sic *Maurus; Cattaneus, Sem-*
me-

merus, Joan. de Benedictis, & RR. communiter. Prætereà bonitas hujus definitionis exinde patet: quia intellectis præcisè his prædicatis: *vera affirmabilitas &c.* formalissimè intelligitur entitas, sive res cum prædicato, quod convenire nulli potest, non habenti identitatem cum se ipso, & non sit ipsum; ergo in prædictis prædicatis statuenda est essentia identitatis.

127. *Objic. 1.* Affirmabilitas est aliquid emanans ex ipsa essentia; ergo per eam non bene definitur identitas. *R. D. ant.* Affirmabilitas extrinseca emanat ex ipsa essentia C. intrinseca N. *Affirmabilitas extrinseca* provenit ab intellectu potente aliquid affirmare de re quapiam; & hæc est proprietas consequens ad ipsam essentiam identitatis, & ad entitatem rei. *Affirmabilitas intrinseca* est ipsa essentia identitatis & entitas rei, ratione cujus res aliqua habet meritum, ut de se ipsa affirmetur. Hinc affirmabilitas extrinseca ad intrinsecam se habet, ut risibile ad rationale. Sicut enim bene dico: *Ideò homo est visibilis consecutivè, quia est rationalis.* Ita etiam bene assero: *Ideò intellectus potest prædicatum aliquod affirmare de subjecto, quia illud prædicatum verè affirmabile est in se de tali subjecto; sed non vice versà.*

128. *Obj. 2.* Posita definitio exprimit pluralitatem, adeoque distinctionem; ergo non est bona. *R. D. ant.* Exprimit pluralitatem rationis & quidem tantum exercitè C. pluralitatem rerum. N. Sylvester Maurus q. 30. Log. ad 1. hoc sic explicat: Per Verba,
unius

unius de alio, non significatur, quod, quæ habent identitatem, debeant habere pluralitatem à parte rei Solùm igitur significatur, quod identitas est affirmabilitas duorum nullam habentium pluralitatem à parte rei; sed habentium aliquam pluralitatem ratione nostrâ, in quantum sumuntur ut duo per duos conceptus, per quos unum constituitur subiectum, aliud prædicatum propositionis affirmantis, quod sint idem.

129. Obj. 3. Identitas meliùs definitur sic: Est consensus in omni omninò perfectione; ergo prior definitio non subsistit. R. N. ant. Ratio negandi est; quia dari potest consensus in omni omninò perfectione, quin detur identitas: Patet hoc in iis, quæ similitudinem inter se perfectissimam habent; fieri enim potest, ut inter perfectè similia sit talis consensus, h. e. ut nulla perfectio sit in uno quæ non sit in altero; & tamen inter illa similia non erit identitas; cùm impossibile sit dari similitudinem sine distinctone. Si autem per *li consentire in omni omninò perfectione* intelligas, illam perfectionem, quæ est in uno, debere esse eandem numero in altero, tunc dabitur quidem identitas; sed hic ipse sensus supponit jam clariorem conceptum de identitate, quàm is est, qui in allata modò definitione exprimitur; quandoquidem consensus in omni omninò perfectione familiaritè accipitur pro perfectissima similitudine, quàm pro individuali identitate inter ea, quæ realiter unum, veniunt ut plura.